

SATU
RÄMÖ

SATUJEN

SAARET

3

Tiira- luoto

SATU
KONTINEN

Tammi

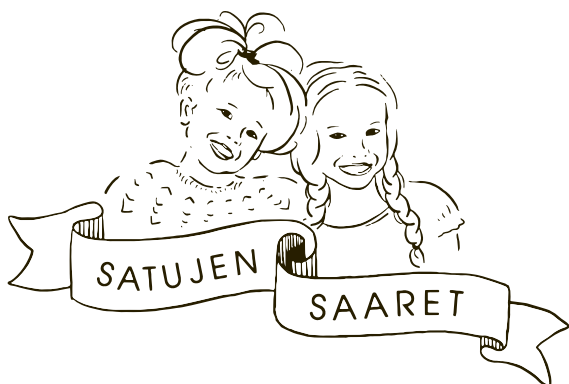
SATUJEN SAARET -SARJA

Lottalehto

Kotikumpu

Tiiraluoto

3

Tiiraluoto

SATU
KONTINEN & SATU
RÄMÖ

TAMMI HELSINKI

ENSIMMÄINEN PAINOS

TEKSTI © SATU KONTINEN JA SATU RÄMÖ 2025

KUVITUS © SATU KONTINEN 2025

TEOSKOKONAISUUS © TEKIJÄT JA TAMMI 2025

GRAAFINEN SUUNNITTELU JA TAITTO: SATU KONTINEN

TAMMI ON OSA WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖTÄ
LÖNNROTINKATU 18 A, 00120 HELSINKI

ISBN 978-952-04-5853-9

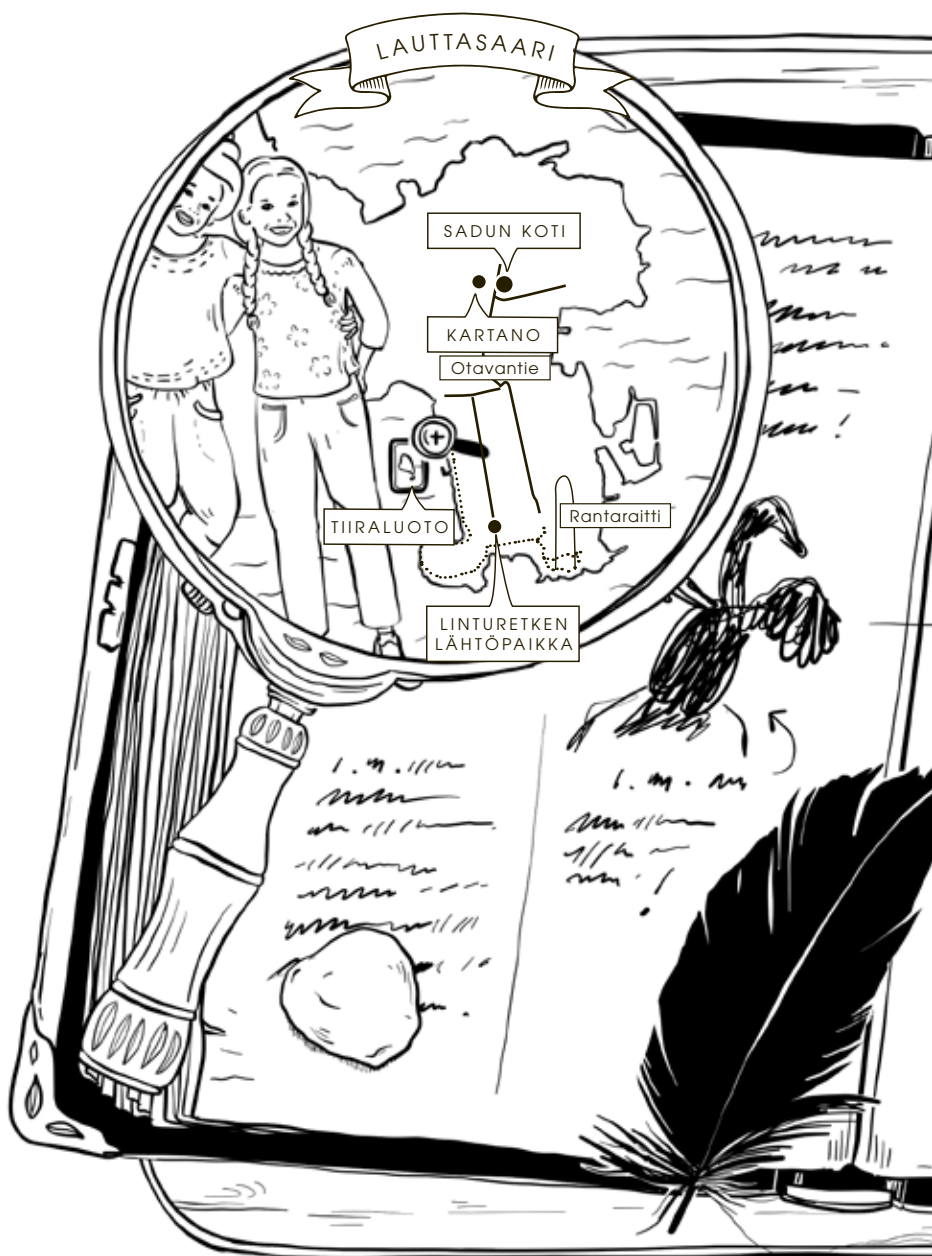
PAINETTU EU:SSA

TUOTETURVALLISUUTEEN LIITTYVÄT TIEDUSTELUT:

TUOTEVASTUU@TAMMI.FI

*Tarinoiden kaiken
ylittävälle voimalle*

LAUTTASAARI

SADUN KOTI

KARTANO

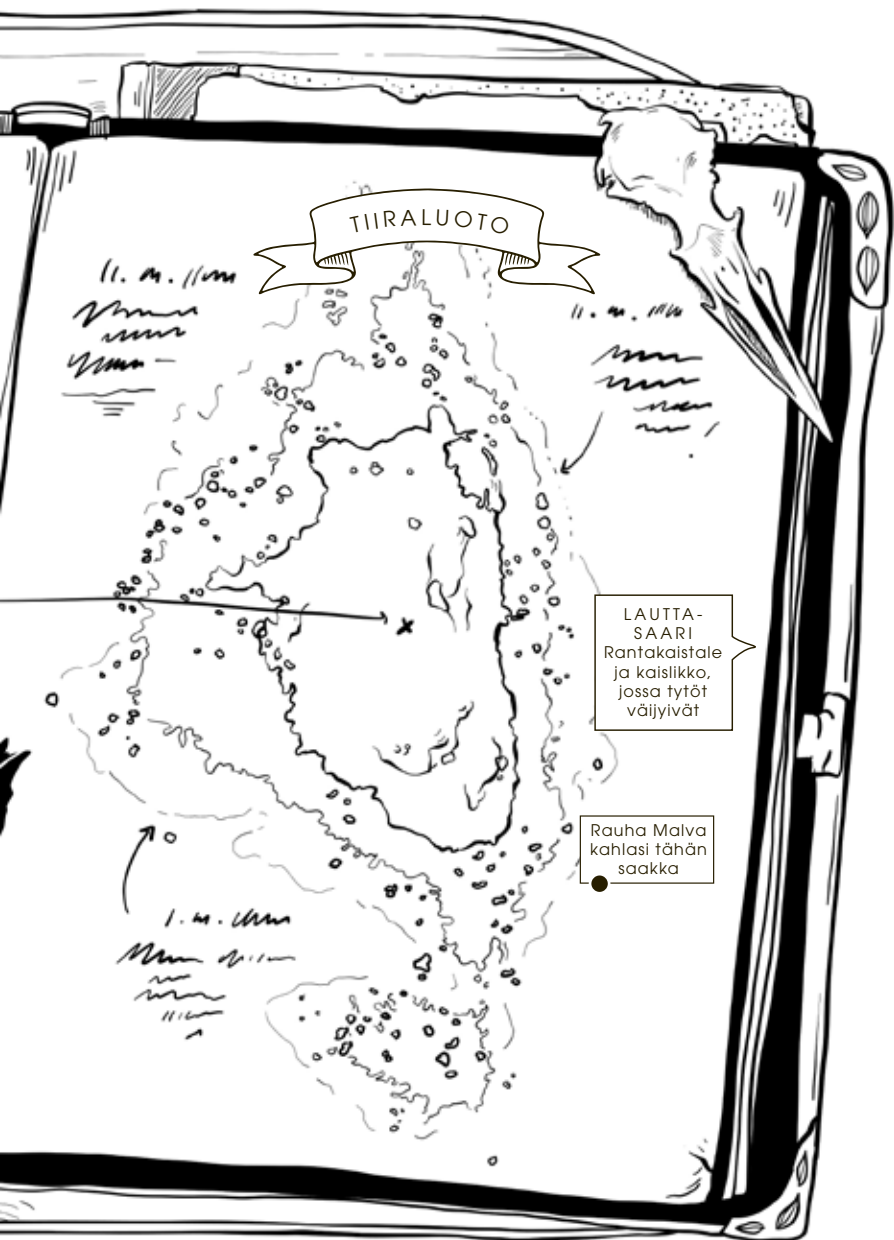
Otavantie

TIIRALUOTO

LINTURETKEN
LÄHTÖPAIKKA

Rantaraitti

TIIRALUOTO

LAUTTA-
SAARI
Rantakaistale
ja kaislikko,
jossa tytöt
väijyivät

Rauha Malva
kahlasi tähän
saakka

Pieni, värikäs pakettiauto pysähtyi keinah-
taen keltaisen kivitalon eteen ja jäi het-
keksi vaappumaan paikalleen. Sitten sen
kissansilmiä muistuttavat ajovalot sammui-
vat ja matkustajanpuoleinen ovi työnnettiin auki. Ota-
vantien täytti iloinen ja äänekäs pulina, kun ser-
kukset ja parhaat ystävykset Satu ja Saga vyöryivät
juttuineen ulos autosta alkuillan hämärään. Täs-
mälleen samalla hetkellä leimahtivat katuvalotkin
päälle. Saga sattui seisomaan sopivasti juuri valo-
pylvään vieressä ja sai ylleen kauniin, kellertävän
valokeilan.

– Teidän armonne on saapunut perille, Satu sanoi
ja kumarsi syvään Sagan edessä.

Saga pyörytteli kättään ilmassa niin kuin kunin-
kaalliset aina tekivät kansalaisia tervehtiessään ja
antoi katseensa kiertää Otavantien toisesta päädys-
tä toiseen.

– Meidän armomme on iloinen päästyään taas
tänne Lauttasaaren kuningaskuntaan, Saga lausui
vakavalla äänellä ja nauroi makeasti päälle. Hänen

päälaelleen koottu hiuskeko vavahteli naurunpuuskan mukana.

– Onpas täällä muuten ihan erilaista nyt, Saga tajuusi ja pyörähteli paikallaan.

Oli lokakuun puoliväli, ja Sagan muistissa olevat kesäisen vihreät sävyt olivat muuttuneet keltaisiksi ja oransseiksi. Muutama kadun toisella puolella oleva puu oli jo aivan lehdetön, ja Sagan lenkkareiden alla rapsui kerros kullanruskeita lehtiä. Ilmassa oli edelliskesän kuumuuden sijasta korvannipukointa pistelevä viileys, ja taivas alkoi tummua nopeaan tahtiin yhtä tähtikirkkaaksi kuin kotona Islannissa.

Saga ei ollut päässyt kesällä tulemaan Sadun luokse, sillä Islannissa oli purkautunut tulivuori ja lentoliikenne oli ollut pysähdyksissä melkein koko kesän. Sagan äiti oli matkustanut purkautumisalueelle toiselle puolelle saarta tutkimaan tapahtumaa, joten Sagan isä ja Saga olivat päättäneet lähteä mukaan, jotta perhe saisi kaikesta huolimatta viettää kesän yhdessä. Samalla oli sovittu, että Saga pääsisi Suomeen syyslomalla.

– Odotas kun päästään taas rantaan, siellä näyttää siltä niin kuin joku olisi maalailnut kultaväriä ympäriinsä. Syksyisin rantakallioilla on aina ihan mahtavat pärskeet. Joskus oikein kovalla tuulella sinne ajautuu kaikenlaisia poijuja ja merimerkkejä. Kerran näin, kun myrsky toi rantaan pienen kontin.

Mieti, mitä kaikkea sellaisen sisällä voi olla!

– Tulisipa tällä viikollakin tosi kova myrsky, joka toisi meille aarten, Saga huokaisi ja riensi auttamaan Satua matkatavaroiden kanssa. Hän tarttui reissukassinsa toiseen kahvaan, Satu toiseen, ja yhdessä tytöt alkoivat vaappua painava laukku välisään kohti Sadun kotirapun ovea.

Jalkakäytävää reunusti paksu viheraita, joka suojausi jyrkää kivitaloa muurin tavoin. Saga muisti, miltei aita oli tuoksunut kesäaikaan. Nyt sen lehtien sekaan oli ilmestynyt kirkkaanpunaisia marjoja. Saga oli juuri kurottamassa yhtä niistä sormiinsa, kun aidan rakosesta ilmestyi hänen eteensä valtava, valkoisenharmaa susi kiiluvine jäänsinisine silmineen.

Saga vetäisi ensin pelästyneenä henkeä mutta alkoi sitten hymyillä.

– Sissi Annaliisa Helminen! hän huudahti. Tytöt päästivät täsmälleen samaan aikaan irti kassinkahvoista. Saga syöksähti lempeän karvajättiläisen kaulaan.

– Jaahas, täällä on näemmä tuttuja, kuului aidan takaa pehmeän möreä ääni, ja pian näkyviin tuli myös Jalmari. Saga muisti hänet karhumaisena partamiehenä, eikä Jalmari ollut muuttunut tippaakaan. Vaikka ilta oli jo pimennyt, Jalmarilla oli silti aurinkolasit. Saga tiesi, että ne suojasivat hänen tavattoman herkkiä silmiään valolta.

Tytöt olivat tutustuneet Jalmariin ja tämän koiraan edelliskesänä Lottalehdossa, kun he olivat selvittelleet vaarinsa kesämajaan liittyviä kummallisia tapahtumia.

– Saga tuli meille syysloman ajaksi, Satu selitti Jalmarille.

Jalmari nyökytteli ja hieroi mahtavaa partaansa. Hän näytti siltä kuin olisi juuri saamassa idean.

– Minulla olisikin teille heti pieni ehdotus, Jalmari sanoi. – Kas kun minun täytyisi käydä huomenna ihan toisessa kaupungissa ja joudun lähtemään hurjan aikaisin...

– Onnistuu! Satu huudahti kesken Jalmarin ehdotuksen.

– Mutta enhän minä kerennyt edes sanoa, mitä minulla oli mielessä, Jalmari hämmästyí.

– Ajattelit kysyä, voisimmeko viedä Helmisen aamukävelylle, eikö niin? Ja sitten antaa sille syötävää? Satu hymyili tietävästi.

– No kylläpä sinusta on tullut ajatustenlukija, Jalmari totesi.

Satu nauroi ja vinkkasi silmää ensin Sagalle ja sitten Helmiselle. Saga oli aivan varma, että Helminen vinkkasi silmää takaisin Sadulle.

– Hei Jalmari! kuului Sadun äidin kirkas ääni.
– Jokos tytöt lähtevät Helmistä kävelyttämään? hän jatkoi ja nappasi Sagan reissulaukun syliinsä.

– Ei vielä, mutta heti huomenaamulla, Satu sanoi.

– Ja aikaisin! Saga täsmensi.

Jalmari sanoi tuovansa myöhemmin illalla vielä vara-avaimen, jotta tytöt pääsisivät hakemaan Helmistä sitten, kun olisivat aamulla heränneet. Hän lähtisi itse niin aikaisin, että Helminenkin jäisi vielä nukkumaan.

Tytöt kiittivät Jalmaria jo etukäteen ja kirmasivat kohti viheraidan seuraavaa aukkoa ja Sadun kotirappua. Oli ihanaa, kun oli heti huomiselle tiedossa jotain, mitä odottaa!

Saga astui Sadun huoneeseen ja kävi saman tien polvilleen. Hän konttasi sängyn luo ja nosti tilkkutäkin reunaa. Siellä se oli! Saga tarttui kahvaan ja veti kaksin käsin. Esiin tuli laatikko, johon oli laitettu pehmeä patja ja päälle kauniit vuodevaatteet.

– Tadaa! Saga huudahti, – taikasänky on tallella! Sitten hän kampesi itsensä laatikkosängyn sisään ja kierähti selälleen.

Satua nauratti.

– Sinun huoneesi on kyllä niin ihana, Saga sanoi.
– Yhdellä kahvanvetäisyllä tästä tulee jättimakuuhuone, ja silti täällä on tilaa kaikelle muullekin.

Sadun huoneen seinät olivat täynnä hyllyjä. Sänkyseinälle oli viritetty muutama kirjahylly lisää sitten viime näkemän, ja Sadun pienten puueläinten kokoelma oli selvästi kasvanut parilla pingviinillä. Ikkunan edessä oli suuri kirjoituspöytä, ja sen toisessa laidassa oli Sadun huolella sisustama nukkekoti. Jotain hyvin tuttua välkähteli sen olohuoneen nurkassa.

Saga pomppasi ylös sängystä.

– Ei voi olla totta, tämä on täällä! hän huudahti ja painoi minikokoisen jalkalampun varressa olevaa nappia. Siihen syttyi himmeä valo.

Viimeksi Saga oli sytyttänyt jalkalampun Sadun vanhempien lelukaupassa edellisenä kesänä. Sagalle tuli siitä mieleen seikkailu ja yhdessä ratkaistu mysteeri.

– Äiti antoi sen minulle, kun kaupan nukkekotiin löytyi sellainen tosi koristeellinen ja vanha lamppu, Satu selitti Sagan selän takaa. Tytöt seurasivat katseillaan lampunvarjostimen koristenauhojen heilahtelua. Siitä syntyi kauniita varjoja nukkekodin seinille.

– Ja huomaatko, olen vaihtanut muitakin pikkuesineitä?

Sohville oli ilmestynyt punaiset tyynyt, lattialle uusi matto ja keskelle lattiaa tarjoilukärky, jossa oli punainen teeastiasto. Vaikka Sagan mielenkiinto suuntautuikin enemmän hevosiin, matematiikkaan ja viikinkeihin, hän rakasti Sadun kykyä luoda kauniita, pieniä maailmoja. Ihan niin kuin Satu näkisi ne mielessään ja sitten vain kopioisi näkemänsä. Mutta ehkä hän tekikin juuri niin.

– Tytöt, tulkaapas iltapalalle!

Sadun isän huikkaus keittiön puolelta veti tytöt takaisin ihmistenkokoiseen maailmaan. Isä nosti

uunista tuoreina höyryävät perunasämpylät ja poi-
mi ne paksulla kintaalla tarjoilulautaselle. Hän an-
nosteli neljään syvään kulhoon liedellä porisevaa
kana-kookoskeittoa.

– Ensin kunniavieraalle, isä sanoi ja toi ensim-
mäisen kulhon Sagalle.

Lämmin keitto oli kellertävää kuin kesäaurinko.

– Mitä teillä oli suunnitelmissa tehdä nyt tänä
harmaana ja viimeisena aikana? Sadun äiti kyseli.
Hän selaili paikallislehteä ja söi höyryävää peruna-
sämpylää autuas ilme kasvoillaan.

– Minä haluaisin mennä rantakalliolle katsomaan
myrskyä, Saga sanoi. – Satu kertoi, että täällä aina
pärskähtelee hienosti syksyllä ja maihin saattaa
ajautua aarteita.

– Njaa, saapi nähdä, ehtiikö mikään myrsky tulla
tänne saakka nyt syysloman aikana, Sadun isä tote-
si mietteliäänä.

Vaikka hän nykyisin pitikin lelukauppaa Sadun
äidin kanssa kotitalon alakerrassa, hän oli koulu-
tukseltaan tähtitieteilijä, ja aivan erityisesti hän ra-
kasti todennäköisyyksiä. Hän nappasi keittiön sivu-
pöydältä pienen muistilappulehtiön ja kynän ja al-
koi raapustaa matemaattista kaavaa.

– Jos meri on nyt näin alhaalla ja pohjoismyrsky
sanotaanko näin kaukana, mutta merenpinnan las-
ku jatkuu yhä, ja sen alhaisin piste on vasta täällä...

Samassa Sadun ilme kirkastui.

– Vesi on epätavallisen matalalla, totta! Täältä paljastuu kaikenlaisia merenalaisia maasiltoja aina alhaisen veden aikaan, voidaan tutkia ihan uusia paikkoja! Tiedän ainakin yhden luodon, jonne ihan takuulla pääsee nyt.

– Ties vaikka löydettäisiin sieltä joku aarre, Saga innostui taas.

– Voitaisiin käydä myös uimahallilla. Eikä sitten kannata odottaa mitään kuumaa lähdetä, brrhhh, Satu sanoi ja hytisytti itseään.

– Kutsutaanko Kevin ja Björn mukaan? Olisi tosi kiva nähdä heitä, Saga ehdotti.

Tytöt olivat tutustuneet poikiin edellisenä kesänä Uimakallioilla, ja Satu piti heihin säännöllisesti yhteyttä. Pojat olivat kilpauimareita eivätkä muuta tehneet kuin uineet ja syöneet, joten ehdotus uimahallitreffeistä sopisi heille varmasti.

Sadun äiti naputteli sormiaan pöytää vasten ja tuijotti paikallislehteä keskittyneen näköisenä. Hän luki lehtijuttua Lauttasaaren syksyisistä kävelypoluista ja muuttolintujen liikkeistä.

– Jos viikonloppuna on hyvä sää, olisi ihanaa tehdä joku luontoretki, äiti mietti ääneen. – Tässä jutussa muuten kerrotaan, että tänä syksynä kielot tekevät tosi paljon marjaa. Muistattehan, että niitä marjoja ei saa sitten syödä. Niistä voi tulla tosi

kipeäksi, hän jatkoi ja katsoi tyttöjä lehtensä takaa.

– Sehän on ihan selvä juttu, Satu sanoi, ja Saga komppasi vieressä suu täynnä sämpylää. Sagalla ei ollut aavistustakaan siitä, miltä kielonmarjat näyttivät, mutta hän ei koskaan laittanut suuhunsa mitään sellaista, mistä ei ollut ihan varma. Äiti oli opettanut hänelle jo ihan pienestä pitäen, että niin oli parasta.

– Tässä olisi myös ilmoitus linturekkestä syyslomalaisille! äiti innostui ja näytti tytöille lehteä.
– Saaren oma lintututkija Juksa Laahonen vie koululaiset päiväksi lintujen ihmeelliseen maailmaan. Tiedossa faktoja ja anekdootteja sekä runsaasti havaintoja. Mukaan omat eväät, kiikarit ja innostunut mieli, äiti luki.

Satu ja Saga katsoivat toisiinsa.

– Voisi olla aika hauskaa, Satu sanoi.

– Ja ehkä jopa vähän vaarallistakin, Saga kohotti kulmiaan.

Tytöt nyökkäsivät yksimielisesti äidin suuntaan.

– Selvä juttu, tämä on parin päivän päästä. Minä ilmoitan teidät.

Sadun äiti kertoi, että Juksaa kutsuttiin Lintumieheksi. Hän tiesi kuulemma aivan kaiken Lauttasaa-
ren linnuista. Juksa oli vähän niin kuin lintu itsekin, aina jossain pensaassa tai puskassa pälyilemässä ympärilleen.

– Hänelläkin on kesämaja, muistan nähneeni kuvia siitä jossain sisustuslehdessä. Se on melko lähellä vaarin kesämajan uutta paikkaa, sellaisella laakealla kalliolla. Mutta mihin minä laitoin puhelinmeni, ilmoitan teidät nyt sille retkelle...

Satu pyöräytti silmiään. Äiti oli tunnettu siitä, että hän hukkasi aina puhelimensa. Se saattoi löytä mistä tahansa. Satu oli nähnyt sen monta kertaa jääkaapissa, ja eilen äiti oli etsinyt sitä kuumeisesti joka puolelta ennen kuin se oli vihdoinkin löytynyt alakerran lelukaupan vanhan kassakoneen sisältä. Se oli ollut hyvässä tallessa kassakoneesta esiin ponnahtavassa salalaatikossa, jossa ennen muinoin säilytettiin seteleitä ja kolikoita.

Sillä välin kun äiti etsi puhelintaan, tytöt auttoivat isää siistimään keittiön ja kävivät iltapesulla. Satu oli jo kiivennyt omaan sänkyynsä, ja Saga oli juuri rojahtamassa omaansa, kun äiti ilmestyi tyttöjen huoneen ovelle. Hän oli vihdoinkin löytänyt puhelimensa ja ilmoittanut tytöt linturetkelle.

– Mahtavaa, nyt meillä on jo paljon tekemistä tiedossa, Saga supisi laatikkosängyssään.

– Joo, ja huomenna nähdään heti aamusta Helminen kanssa, miten alhaalla vesi oikein on, Satu kuiskasi takaisin. – Voidaan mennä sitten iltapäivälä aarrejahtiin.

– Käydäänkö myös vaarin kesämajalla? Saga kysyi.

– Ilman muuta, Satu vastasi. – Näytän, mihin se siirrettiin Lottalehdosta.

Tyttöjen ajatukset pyörähtivät vaarin kesämajan sisuksiin ja siellä edellisenä kesänä koettuun yhteiseen seikkailuun.

– Hyvää yötä, onni myötä, Satu kuiskutti hetken hiljaisuuden jälkeen.

– Kauniita unia, tähtilintujen munia, Saga vastasi hyvin hiljaa ja alkoi tuhista unissaan.

LUMOAVASSA LASTENKIRJASARJASSA
RATKAISTAAN MYSTEEREJÄ
SUOMESSA JA ISLANNISSA!

Saga saapuu Sadun luokse
Lauttasaareen syyslomaa viettämään,
ja yöllä mereltä vyöryy saaren ylle
sankka sumu, joka ei ota hälvetäkseen.

Tytöt kuulevat, että Tiiraluodon
suunnalla usvan seassa on nähty
musta joutsen, joka ei legendan mukaan
tiedä hyvää. Sitten joukko lapsia
sairastuu yllättäen ja tyttöjen loma
saa mysteerikäänteeseen... Onko tarina
Tiiraluodon kirouksesta totta?

Tiiraluoto on kolmas osa
hurmaavassa Satujen saaret
-seikkailusarjassa!

